

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge ö Kaudbrida. Adress: Furåkra "Kråksmåla".
 Socken: Ålgult ö Kråksmåla Berättat av: Lantbr: Nils Jansson m.f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgults socken.

H. C. 15.

Uppteckningen Berör

Stjärnor och Stjärnbilder.Fol: 1.Sidor: 1-38.

Tekning av s. 39-49.

Obs! Den gamle sagesmannen, (god berättare, på sin tid, i den gamla allmogekulturen hos oss) är känd genom uppteckningar, som F.d. insamlare till Lunds Univ. Folkminnesarkiv. Men jag ber få meddela vad jag själv sitter inne med och även utsagar och folktra i bemälda från Fäder!

ACC. NR. M. 6431:1

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Härad: Uppvidinge ö Handbörds. Adress: Furåkra, "Kråksmåla"
 Socken: Älgheult ö Kråksmåla. Berättat av: Lantbr.: Nils Jansson, m.f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Älgheultsocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I. De gamla, hänsamma, fäderna hade del-
 vis olika tro och åskådning om spärnor-
 na, men studerade spärnvärlden betyd-
 ligt mera på sitt vis än vad allmogem
 i nutid gör hos oss. Men i ett hade de gam-
 la samma uppfattning om spärnarna, män-
 ligen att "spärnorna ända till syndaflo-
 darit levande väsen" (äuglar) som förmed-
 lade Skaparens vilja till människorna.
 Men då människorna ej ville lyda Gud, så
 sände han "Floden". Det släkte, som sederme-
 ra följde efter Gudsmannen Noach, fick ej
 (utan på undantag) den förmänen att ha-
 dessa äuglar till ambud från Skaparens hand.

ACC. N:R. M. 6431:2.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Vikberg
 Härad: Uppvidinge ö Handbörds. Adress: Furåkra, "Kråksmåla.
 Socken: Höglunda ö Kråksmåla. Berättat av: Lantbr. Nils Jansson m.f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Höglunda socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stjärnorna bliva då vad som nu äro, vid
 ka av astronomerna indelas i 2. slag af him-
 la kroppar. Mörka, som få sitt ljus af solen
 och självlyande (= Fixstjärnor.) Detta sist näm-
 da veta höglärda, långt bättre än jag, men
 jag nämnde däram liksom i förbigående.
 Obs! Det fanns gamla, fattiga, gubbar och
 grummor i Min barndom, som hade ej fått
 lära sig läsa, men visste en hel del hör-
 sägner, t. ex. Att stjärnorna uppkom så-
 lunda. "Gud var en väldigt gammal man.
 Han gick i Himlen tungt stödd på en käpp
 som hade en stor "Sabelska" och så stack
 han stundom blå i det funna Himla-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:3.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl VikingHärad: Uppvidinge ö HandboresAdress: Turåkra, "Kråksmåla".Socken: Ålgö ö Kråksmåla.Berättat av: Lautbruk: Nils Jansson v.f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811. i Ålgö socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

valvet. Så lyske himmels härlighet (3.
fram i hålen; och det var spärnorma.
Obs! Det kan tyckas vara enfaldigt av mig
att uppteckna sådant, obs! Men jag gör
det för att i viss mån belysa den gamla
folktron. Det kan ju tyckas vara lika en-
faldigt att fäderna trodde att "Att hednag-
den Tor äkte i karlavagnen när han ja-
gade jättar, och i präu vagnen slungade ner
"åskaviggas" mot jättarna. Obs! och dessa "å-
skaviggas" vora ju "Stenpor." gamla fäder
kallade dessa stenåldrens vapen alltid "å-
skaviggas"; ty Tor var åskan. Obs! och mörka
åskmoln hette hos våra fäder "Torhättar."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6431:4

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking,

Härad: Elfvigdinge & Handboås; Adress: Furåkra, ? Kråksmåla.

Socken: Ålgåult & Kråksmåla; Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson.

Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgåults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I. Benämningar på stjärnor och stjärnbilder. (H)

Stjärna är vår allmänna benämning. "Tringel" okänt hos oss. "Stjärnskepp" (t.ex. Sjöstjärnan) hette ej "Sjöstjärnarna" (obs! Vi säga "Sjöstjärnan", som tyder på singularis-ental, fast det är 7 stjärnor, som synas i mycket hög klarluft). "Stjärnskepp" på grupperade stjärnor förekommer ej hos oss. "Himlakrapp" är känt från händsamma fäder; som därmed avsåga de större planeter i vårt solsystem; t.ex. Venus, Mars o.s.v. Fäderna sade om dessa Planeter, "Si dä ä stora himlakrappar, som svävar i rymden." Obs! Se stjärnor och stjärnbilder, även ur gamla almanackor, som vi kända.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:5.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking.Härad: Uppvidinge & Lundbords.Adress: Turåkra, "Kråksmåla."Socken: Ålgård.Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson m. f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811. i Ålgård socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

na, skola följa efter hand och beläpas (5.
med teckningar, som vi funnit det vara.
"Karlavagnen" är av gammalt känd hos
oss. Den kallades även (men ej så ofta)
för "Stora björnen." Lilla björnen" kalla-
des stundom för "Lilla vagnen." Karlavag-
nen har 4 spjörar till hjul och 3. spjörar
i "dräkten". Obs! Och bakhjulen ligga i linje
med "Nordspjärnan" så de min farbror, sages-
mannen till denna volym. Se teckning nr.
1!" Namnen Spjälarnas vagn eller Flytkrocken
på Karlavagnen veta vi ej. Blott namnen
"Karlavagnen" eller Stora björnen känna
vi till på denna spjörbild hos oss.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6731:6.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking.
 Härad: Uppvidinge ö Handbörds: Adress: Furåkra, "Kråksmåla.
 Socken: Ålgö, ö Kråksmåla. Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson, an. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Obs! Som nu Läd hantver och Folkskollärare G.
 Johan August Thorsman i Kråksmåla, lät mig
 se, då jag, som 15 åring lärde spela orgel hos
 honom, en Figur: se teckning n: 2! Jag fick
 genom denna bild, som jag noga inlärde
 se Karlavagnen, lilla vagnen, nordstjärnan
 och närmast däromkring varande stjär-
 nor. Obs! Noga! För att läsa tiden på natten
 så bör man studera Karlavagnens "dräkt",
 se teckning n: 2! Obs! Nu noga, så Häglärde ej
 misförstår mig! Tag teckningen och Edert fick-
 ur och gå ut just när Ni får denna uppteck-
 ning en stjärnklar kväll kl: 8. Tänk på den
 månad i vilken Ni är och placera den må-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:7Landskap: Småland.Upptecknat av: Earl VikingHärad: Uppvidinge ö Randbörds.Adress: Euråkra "Kråkmåla".Socken: Rigult ö Kråkmåla.Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson m.f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811. i StigshusetLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

naden i teckning så den står Överst. (E)
då ha vi stjärnorna inom "Stjärningen"
framför oss i den ställning de intaga den tiden
kl. 8. på kvällen. Teckning N: 9, som jag koi-
perat efter en äldre jag uppteckat är i Nove-
ber, Obs! Men där November är skall den må-
nad hava sin plats i vilken Ni befinner
er. Samt t.ex. i dag den 22/11-1940. så skall
det vara Februari o.s.v. Så ger man akt
på "Karlavagnens dräkt" gent emot Nordstjärnan
se så vid kl: 9. 10. 11. och så vidare. Man bör
vara försedd t.ex. med ficklampa för att
kunna se "Stjärningen". Det stämmer bra,
så på ett ungefär kan man vänta sig efter

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 4.64318.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking,

Härad: Uppvidinge ö Handbörds.

Adress: Turäkra, Kråksmåla.

Socken: Högshult ö Kråksmåla.

Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson, mf.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1811. i Högshultsacken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hand veta vad klockan är då man ser (8.
 på Karlavagnens dräkt. Obs! Ett fålmadigt förnek
 några stjärnklara nätter är både intressant
 och nyttigt åtminstone var det så i äldre tid
 när det var out om fickur. Obs! Namnet Karl
 säg betyda "den manlige." Karlavagnen var an-
 sedd för jordan åt den Manlige guden Tor,
 enligt gamla, hänsanna fäders tro. Att substa-
 tiven "hjul och dräkt" talats om på "lilla björnen" (lilla
 vagnen) hava vi ej hört. Polstjärnan = (Korans
 Nordstjärnan.) Obs! Arcturus, även kallad vagn-
 stjärnan följer vagnen, den är en stor, röd
 lysande stjärna, som ligger i läge från "dräk-
 ten" ungefär, som på teckning mot. rymer

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6431:9Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl VikingHärad: Uppvidinge & Åmboherads.Adress: Turåkra "Kråksmåla."Socken: Ålgö och Kråksmåla.Berättat av: Lantbruk: Nils Jönsson en f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1877. i Ålgö socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Se gamle sade om Picturus = (vagnstjärnan) (?).
 "Si ha följer vagnen, som rättan följer skeppet
 te havs." Förklaring över Stjärnorna i Stjärnring-
 en, teckning nr 2. "0. är Nordstjärnan." "1. Karlavagnen."
 "2 Lilla björnen eller lilla vagnen." "3. Cassiopeja." "4. Perseus."
 "5. Capella" "6. Kusken." "7. Draken." "8. Svanen." "9. Stjärnor, som
 ej bemålade Kantar 4. 1. Thorssan ej visste namn
 på. Obs! Noga! Jag medger villigt att jag, en
 gammal allmogegubbe, kan teckna dessa stjärnor
 så bra, men det är en ledning varthän vi viff-
 la. Höglärde kunna, om det intresseras, försöka
 med bemålade timmaläsning i stjärnorna förvissa
 göra en fin "Stjärnring." Det är förvissa inget
 skönt, men det fordras blott litet uthållighet i natten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:10.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking.

Härad: Uppvisinge & Handboirds.

Adress: Furåkra, "Kråksmåla."

Socken: Åghult & Kråksmåla.

Berättat av: Lantbruk. Nils Jansson, m. f.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1811. i Åghultspöcken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Å teckning n:o 3. har jag visat "Kallavag"⁽¹⁰⁾.
nens ställningar gent emot Nordstjärnan.
Detta är inlärt efter ovan bemälda sages-
man, som var så styv att han på fjär-
klara mätter kunde säga, då han såg på
Kallavagnen och Nordstjärnan, hur mycket
kl: var. Fjälv har jag under årens lopp ofta
sökt få klart för mig fädernas gamla
iakttagelser och uttåg om de stjärnor
vi känna till. Givetvis kan ej man begära
att vi allmogefolk skola vara i besittning av
astronomers höga kunskaper. Oks! Men jag har
iakttagit, senast i vinter (helt före Kallavänd-
ningen = i December.) Betraktar man Kallavag-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431.11Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking,Härad: Uppvidinge & Handörs.Adress: Turåkra "Kråksmåla."Socken: Ålgårdsö Kråksmåla.Berättat av: Lautkr: Nils Jonsson, m. f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811. i Ålgårdssocknen.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

men kl. 6. på aftnen så har han "Dräkten" åt
venster. Kl. 12. på maten är "Dräkten" Neråt.
Kl. 6. på morgnen är "Dräkten" åt höger. Obs! Men
följande aftan kl. 6. är "Dräkten" åter åt venster.
För våra ögon ser det så ut, som om Karla-
vagnen på ett dygn hade (som jag så kan på-
ga) åkt runt omkring Nordstjärnan. "Lilla Björ-
nen" (Lilla vagnen) och övriga stjärnor flykkelika-
ledes röra sig i cirklar kring en punkt nära
Nordstjärnan. Obs! Nu Karlavagnens rörelser går
det således med iakttagelser i samband med en
väljusterat pickur lära sig se "vad klockan är
slagen". När man ser på den, jag säger kläpiga
teckning N: 3. så förstå vi likväl att om vi delar

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. H. 6431:12.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking,Härad: Uppvidinge ö Handbörds. Adress: Furåkra "Kråksmåla."Socken: Ålgöls ö Kråksmåla. Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson, upf.Uppteckningsår: 1940.Född år 1911. i Ålgöls socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Cirkelperiferien i 12 lika delar å den sidan där⁽¹²⁾
stjärnorna äro beaktade, så ha vi ett Nattur-
an vi sätta dit siffror. Gåttag alltid baktjulens
ställning på Karlavagnen; vi börja t. ex. kl. 6. på
aftonen och ser noga på hjulen "Gräkten" och
Nodstjärnan. Så se vi vidare kl. 7. o. s. v. Förstå mig
rätt, så är det klart hur dan gamle fäderna
"läste nattens himmar i stjärnorna." Också jag skri-
ver ej exakt minuter, ty så säker blir man näpp-
ligen inte. — Vad stjärnorna vosa i mycket
gammal tid för fädernas himläsning på nat-
ten, det var solen på dagen. Man hade sina
vissa s. k. "Solmärken". T. ex. "När skuggan är
så lång då är kl. så mycket, eller när solstrå-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:18.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Earl Viking,
 Härad: Uppvidinge ö Bandbords. Adress: Furåha, "Kråksmåla.
 Socken: Ålgö och Kråksmåla. Berättat av: Lantbr: Nils Jansson, m.f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

larna skina in på kindmuren å spisen där (13.
 och där, då är kl: så "Mycket på län." Och! Sam
 11-12. års pojke minner jag fattiga gubbar och gum-
 mor i sina små stugor, som hade med "sot-
 kol" streckat upp sina "Solmärken" på kind-
 murarna i spisen. Vål ägde dom en gammal
 hemarbetad klocka, med en stor timvisare av
 järn, men den "Rapplade över." s. v. s. Visaren var
 loss på axeln till en del, så när visaren var
 på 1, så föll den ner till 6. Där stod den, fraks
 klockan gick; näja! Men "Solmärkena" som
 "Rapplade in" över." Se stämde nymärkt med
 tiden. Min farbror, sagemannen här ovan, han
 lärde mig, när jag var pojke hur jag skulle veta

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:14.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking,Härad: Uppvidinge ö Handbörd.Adress: Furåkra, "Kråksmåla."Socken: Ålgårds ö Kråksmåla.Berättat av: Lauter, Nils Jönsson, m. f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811. i Ålgårds socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Huru mycket klockan var på den, när solen⁽¹⁴⁾ sken. "På du ska nte på marken å jämna plan mä en stör rita en stör cirkelpereri. I mitten (=centrummen) sätter du rätt oppen stör en par alnar lång. Men så skall du klast ha reda på varåt du har: Norr. I precis norra väder strecket sätter du en liten träpinne mitt i ringen (=pererien) 8 då säger du va 1 $\frac{1}{2}$. Sen delar du opp ringen mä sådana pinnar i 1 $\frac{1}{2}$ lika stora delar, som ej urtavla. När solen skiner, så faller skuggan från mitten stören på den pinne eller mellan som klär precis, som visaren på en urtavla. Det tycker enkelt, men är absolut tillförlitligt, obs! Obs! Men

ACC. N:R. M. 6431:15

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge & Kaudbörd. Adress: Furåkra, "Kråksmåla."
 Socken: Ålgöhus & Kråksmåla. Berättat av: Lautt. Nils Jansson, v. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgöhus socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

siffran 12. måste vara precis i Nord, annars (15.
 missvisar detta vi säga solur. Obs! Fast denna
 uppteckning ej hör till stjärnorna, så kan den
 kanske ändå ha ett intresse. Se det enkla,
 men tillförlitliga soluret i teckning N: 4. Det går
 bäst att göra sig ett sådant solur i en 4-kantig
 beplad bräda, men brädan måste ligga jämnt.

Vad Nordstjärnan bekräftar, så tyckes han
 "Va spikad fast," sade de gamla, ty vi kunna
 aldrig märka att han rör på sig.

Obs! Frägelistan uppmanar i början att lämp-
 liga sagesmän böra uppsöka, om kunskapen
 om stjärnorna ska bli ingående. Välan! Så

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 6431:16.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge & Ålandhövd. Adress: Furåkra, "Kråksmåla."
 Socken: Ålgö & Kråksmåla. Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson, m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811 i Ålgö socknen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Blir väl bäst att söka komma i förbindelse (16.
 f. ex. med astronomerna vid "Stockholms Observa-
 torium". Obs! Missförstå mig ej! I går, den 29/1-1940
 besökte jag vår kyrkoherde Lenn Holmström. Han
 stod där som ett stort, då jag sporde honom,
 så lade han fram några häften av Nordisk
 familjebok. Jag tackade för underättelsen, ty
 jag visste att den fanns och mera därtill vid
 Lunds Univ. Folkminnesarkiv. Han kunde gottak-
 så presterat "Linné's Skånska resa". Men det
 är innehållet av dessa synnerligen uppskatta-
 de arbeten, som ej sökes. Fror ett bygdeambud
 sig att hämta sina uppteckningar därifrån
 eller liknande. Så bränner man sina kol förgäves.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. N. 6431. 17.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
Härad: Uppvidlinge ö Handbörd. Adress: Turåkra, "Kräksmåla.
Socken: Ålgöhus ö Kräksmåla. Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgöhussocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Orian. heter hos oss "De 3 vise män" (17.
men eller och sade samliga fäder "Fröjas
spånadsten." I första uppgiften tänktes dessa
stjärnor stå i förbindelse med med den Bib-
liska berättelsen om "De 3 vise män," som kom-
mo från Österland för att visa Jesusbarnet
sin hyllning. Fäderna sade, "Eftt sedan den
tiden har "de 3. vise männen varit på himlaval-
vet." Tänka vi på den senare uppgiften
"Fröjas spånadsten," så äro vi i förbindel-
se med den hedniska "Morgundinnan Fröja".
Fäderna sade att "Fröja vart väldigt god
kille att vrida sin spånadsten (troligen slän-
da) som var en ben med en liten krok i ena änden

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:18.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge ö Haudboöds. Adress: Fusäkra "Kräksnåla.
 Socken: Älgshult ö Kräksnåla. Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Älgshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och en prissa nära andra ändan för att^{18.}
 underlätta svängningarna. Jag skall i en
 kort saga berätta min mormors Susanna Erlans-
 dotter (född namnet Käud från f.d. insända uppteck-
 ningar) arbeta varför Fröjas spånadsten
 ham på himlavalvet. "I skans Gud. För pläga
 de vila sig som samrarna i en äng under en
 stor ek. För hade en hammare med vilken
 han slag ihjäl de elaka jättarna. När JM var
 under eben en dag, så komma jättarna och
 stula den utmärta hammaren, som kunde
 För ej näppsa jättarna, utan dam höll på
 göra slut på alla gudarna. Plödd gudar-
 na fanns en elak gud, som hette Loke, han

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 643/19.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl VikingHärad: Uppvidinge ö Handbörd. Adress: Furåkra, "Kräksmåla."Socken: Ålgö Kräksmåla. Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson, m. p.Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgö socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hade för jättarna ambalat var Tor plågades⁽¹⁹⁾
sova. Men gudarna förstod isynnerhet Tor,
att Loke skvallrat, men han förvandlade
sig till en stor lax & höll till i en forsi en å.
Nu gick ej att fånga Loke med mindre än
att man hade ett nät av gudinnans vackra
hår, men han offrade det och tvinnade med
sin "Spånadssten" ihop prädar och hant där-
av ett nät varmed man fångade Loke & drog
hanom att bekänna vem som stulit ham-
maren och Tor förklädde sig till Jättabrud i
Fröjas dräkt och fick av jättarna hammaren
åter, så drap han dem allihop & gudarna
fånga fred. Men Fröja ha fick sin "Spånads-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431.20.Landskap: Småland.Upptecknat av: Erlb VikingHärad: Uppvidinge & Kaudhåls. Adress: Turåkra, "Kråksmåla."Socken: Ålgö och Kråksmåla. Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson.Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgö socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sen på himlavalvet för han räddat gudar-
na, så plöts molnans saga. — Fast och vinst
är att Orion- (se 3 vinnemännen eller Fröjas spänads-
sen) är kanske den vackraste av vår stjärn-
bilder. Sen är och lätt att igenkänna på de
3 stjärnorna, som bilda "Bältet." Ols! Om
vi tänka oss bältet snett utdragit neråt,
så få vi se den stjärna, som jag tänker
är den mest ljusstarkaste av alla samman, den
heter "Sirius." Vit i ljuset liknande solens betydligt.
I c teckning nr 5, som jag tycker. Dessa stjär-
nor ter sig. Nära "Sirius" ligger därtill 2 andra
stjärnor, farbror Nils kallade dem för "jakt-
honnarna", om jag ej missminner mig.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:21.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Erlb Viking,
Härad: Uppvidinge ö Handbörd. Adress: Turåkra, ⁷⁷⁴ Kråksmåla,
Socken: Stelghult ö Kråksmåla. Berättat av: Lantbr. Nils Jönsson.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Stelghultsnacka

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Under mina pojkar kalla några Ori-
an för "Bälteshjärnan." men varför så, Or-
jan, Oriau=(Hjärnbilden) bar ett "bälte om mid-
jan" och detta bälte var de 3 Hjärnorna,
som hos oss hette av samliga "de 3 vise män-
nen, samliga åter kallade dessa 3 Hjärnor för
"Fröjas prävadsten." Och jag påminner mig
att det fanns några gamla gubbar och gum-
mor från Högsbyröcken, Kalmar-Län, som
gick omkring och sålde litet egna släjdsk-
ter, dem kallade dessa 3 Hjärnor för "Ja-
kobs stav." det påminner om den Bibliska
berättelsen, att "Jakob=(Patriarken) i sin
hand bar blott sin stav då han lämnade

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 4.6431.22.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Uppvidinge ö Handhärads Adress: Furåkra, Kråksmåla.

Socken: Ålgöls ö Kråksmåla. Berättat av: Lantbr. Nils Jansson, m.f.

Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgöls socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sitt barndomshem och gick till sin morbror⁽²²⁾
der Labau." - Vi vet inga fler namn på
Orion. Men de gamla sade att när bältet Bäl-
testjärnarna vara dimmiga, så brade det
för stort oväder såväl vinter som sommar.

Obs! Jag bör tillägga att det syntes som en "röst
fläck" i Orion, varför det är så vet vi ej, men
när "fläcken" syntes klart då blev det hög
luft, men syntes han dunkelt, så var det lika-
som med "Bältestjärnarna" oväder att vänta.

Obs! Jag har ej stjärnkarta. Har ringat till
Kalmars, men där fanns ej små exemplar.
Får vara i Kråksmåla kyrkskola och läsa
på den stora stjärnkartan, men Bäst är att

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. H. 6431:23.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Härad: Uppvidinge & Hundbäcks, Adress: Feriska, "Kräksmåla.
 Socken: Ålgult & Kräksmåla. Berättat av: Lantbr: Nils Jansson, m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgultsocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

att gagna fädernas stjärnkarta "Kimplat" (23.
 vet klara öppnar och så under försmingarna
 först uppsöka nordstjärnan. Dock märkte vi
mycket noga att stjärnhimlen för sig ej lika
 när vi vända ansiktet åt norr eller om vi
 vända ansiktet åt söder. De provisoriska
 teckningarna i Frägelistan har föga likhet
 med stjärnbilderna i verkligheten, som de
 skola beeckna; men när man i Frägelistan
 ser Orion, tvillingarna, och den stora Ca-
 pella, så tyckes, som om iakttagaren skulle
 vända ansiktet mot norr. Jag skall i teck-
 ning N: 6. visa hur tvillingarna, Capella och
 "Vinterbröfven" (= Vintergatan) synes då vi en klar

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 14.6431.24Landskap: Småland.Upptecknat av: Erl. VikingHärad: Uppvidinge & Kundså Adress: Turåkra, "Kråksmåla."Socken: Ålgöhuset & Kråksmåla Berättat av: Lantbr. Nils Jansson, m.f.Uppteckningsår: 1940. Född år 1844. i Ålgöhusets socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vinterkväll blika mot norr. På teckning (24)
N:o 6. se vi "Orion", snett till vänster lära vi den
starkt lysande "Sirius" och i dess närhet d. s. k.
"jaktkonunen". På högre opp i nordväst synas
den stjärnbild, som heter "Tvillingarna". Och
längre opp (om jag kan säga opp?) får väl säga
vi nordost ser vi den vackra Capella. Alla de
små punterna, som bilda ett bälte är del av
Vintergatan, som hos oss heter "Vinterbröta" eller
samliga säga blott "Bröta". Läsam den enkla
teckning N:o 6. synes, så tyckes oss dessa stjär-
nor och stjärnbilder, när vi en klar vin-
terkväll vända ansiktet åt norr och se opp
mot himlavalvet. På "Sirius" är hand hos oss

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:25.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl VikingHärad: Uppvidinge- & Åmålshögs,Adress: Furåkra "Kråksmåla."Socken: Ålgö-Kråksmåla.Berättat av: Lantbr. Nils Jansson, m. f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811 i Ålgö-Kråksmåla.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

under namnet "Korundspärna", det visade⁽²⁵⁾
 samliga av de hälsade fäderna; men sam-
 liga människor hos oss (och där äro de fle-
 sta, de vela inget, som berör den gamla folk-
 kulturen; ty de intressera sig aldrig för den
 samma. I Frägelstau står "Krin" för "Vall-
 den," ja, det kan ju vara lika bra, som "Jakt-
 hunden," men jag återger våra fäders utsagor.
 Att "Krin" heter "den H. Stepan" ha vi ej hört.
Morgonspärnan. och Åftonspärnan. Den vack-
 ra Planeten Venus. Fäderna hade ett gam-
 malt folknuttryck om vackra brudar, på by-
 lande, "Bruden strålar ibland tärnor, liksom
 Venus ibland stjärnor." Ovi! Det är en av

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:26.Landskap: Småland.Upptecknat av: Earl Viking,Härad: Uppvidinge ö Handboide.Adress: Suråkra, Kräkumåla.Socken: Ålgö och Kräkumåla.Berättat av: Lutts: Nils Jansson.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811 i Ålgö och Kräkumåla.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hög ålder händer sak hos oss följande, set vid 26.
te t.o.m. min gamle farbror Nils Jansson. Obs! I en
45. år gammal almanack (1895.) Låses om "de större
Planeteras gång och lysande." Venus är aftan-
stjärna till den 15de September, därefter morgon-
stjärna till årets slut. Han lyser klarast den 12^{de}
Augusti och den 29de Oktober. — I 1940. års al-
manack läses, "Venus är aftanstjärna till den
26de juni, därefter morganstjärna till årets
slut, den lyser klarast den 20de Maj och den 2de Aug.
Varför är Venus både morgon och aftan-
stjärna? Jo, befinner sig den granna Pla-
neten Öster om solen då är han synlig
på kvällen efter solnergången och heter

ACC. N:R. M. 6431.27.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Vikberg,Härad: Uppvidinge & Handbo. Adress: Suråkra, "Kråksmåla."Socken: Ålgö och Kråksmåla. Berättat av: Lantbr.: Nils Jansson, or. f.Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgö socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Ålfonstjärnan". Men befinner sig Venus (27.
väster om solen, då är han synlig före
soloppgång och heter "Morganstjärnan".
Setta sade mig fäderna, då jag var liten
pojke. och det är så, det har jag iaktagit.
"Vindföraren" Okänd hos oss. Oks! Sedan visade
Farbror visa mig en ²⁰¹¹ stor stjärna, som heter
Åxen. Se teckning N:6. Vi tänka oss en linje
dragen från Capella, något genom vinterga-
tan ("vinterbröta" i sydöstlig riktning, så
finna vi Åxen. Oks! Vi få ej räkna på att jag
en olärd allmogegubbe, skall kunna göra
så bra teckningar, som dom Höglärde, men
jämför mina stjärnkort med en riktigt stjärn-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:28.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl VikingHärad: Elfvärdsö & Hålsjö.Adress: Furåkra, "Kriksmåla."Socken: Ålgö & Kriksmåla.Berättat av: Lantbruk Vilhelm Jansson, ordf.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811. i Ålgö socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

karta, så förståen i warthän jag syftar. Obs! (28.
Egen reflex. Detta arbete jag nu syftar med är
det värsta jag haft, som 10-årigt byggde ambud,
det är mycket svårt med teckningarna denna gång.
(Anmärkning) Obs! Jag hade nära förbiset
"Sjusstjärnan". Vi säga ej "Sjusstjärnorna" ant-
gå inte i Pluralis. Sjusstjärnan är en samling av
7 små stjärnor. Vi se teckning n: 7 för att i nå-
gan mån belysa vad jag åsyftar. O, nej! Sj-
stjärnan är ej det samma som "Karlavagnen".
Se noga på teckning n: 7 och jämför "Sjusstjär-
nan" och "Karlavagnen" (Stora björnen) så blir
vi snart ena; Vi äga förvissa stjärnkarta,
se på den i samband med min teckning på

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431.29Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking,Härad: Uppvidinge ö Handbores.Adress: Furåkra, "Kråksmåla."Socken: Stghult ö Kråksmåla.Berättat av: Lantbr.: Nilsjansson, m. f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811 i Stghultssocken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

så får jag förvissa rätt. Vidare känna vi⁽²⁹⁾
stjärnor ur gamla Almanackan t. ex. "Väduren"
"Fiskarna." "Vattumannen" och "Stenbocken;" men
sen lät mig fäderna ej se flera; troligen
visste varken Farbror Nils och mormor Susan-
na flera; ty det är egentligen dessa gamla,
som nu talar genom mig. Obs! Obs! Men för
att rätt förstå teckning N: 8. så skola vi för
att finna dessa stjärnbilder en klar vinter-
kväll vända ansiktet åt Söder.

Vad fäderna åsyftade när lamm talte
om "Himlakroppar, som svävade i rymden"
var de Planeter, som kunnade vårt s. k. "Sol-
system; t. ex. Venus, Mars, Jupiter, m. f.

ACC. N:R. M. 6431:30.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Av Carl Vihing

Härad: Uppvidinge & Handbo.

Adress: Suråkra "Kråksmåla."

Socken: Älgåkra & Kråksmåla.

Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson m.f.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1811. i Älgåkrasocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Meteoror. Dessa kallades av fäderna ⁽³⁰⁾
"eldkuler." Det fanns gamla, som trodde att
det var "Tor, som slungade sina vingar mot
jättar och troll, som mattatid for fram o-
synliga i loffen mattatid för våra ögon.
Så det var mytiska makter, som stridde
med varandra. Men nu veta åtminstone de
yngre bland oss att det är större eller mindre
kroppar, som kretsa omkring solen. Som
komma stundom inom jordens luftlager,
och, som då hava väldig hastighet, så bör-
jar de gläda, och så falla de till jorden,
och man har funnit, s.k. Meteoriternas är
rätt ansevärda storlekar. — Draken är en

ACC. N:R. M. 6431:31Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking,Härad: Uppvidinge & Åndboås. Adress: Turåkra, 2^e Kråksmåla.Socken: Ålgöhuset & Kråksmåla. Berättat av: Lantbr.: Nils Jansson m.f.Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgöhussocken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stjärnbild, som ej påderna hos oss talade⁽³¹⁾
 om. Den förut i uppteckningarna bemälte
 F.d. Kantor J. A. Forssau har denna stjärnbild
 upptagen på den "Stjärnring" som teck-
 ning n: 9. visar. Jag såg i Frågelistan att det
 frågades om b.a. Draken; wadan jag å stora
 stjärnkartan i Kråksmåla kyrkskola gjorde
 så noggran teckning av bemälda stjärn-
 bild jag förmutte. I teckning n: 9. Tycks
 hawa 17 stjärnor, men jag finner den ej up-
 tagen i gamla almanackan och ingen
 symbol heller för dessa, stjärnor. Draken
 synes till vänster om lilla Björnen när
 man vänder ansiktet åt Norr. — Ransstjär-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:32.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking,Härad: Uppvidinge ö Handboås. Adress: Furåkra^m Kråkumåla.Socken: Älgshult ö Kråksmåla. Berättat av: Lantbr: Nils Jansson, m. f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811. i ÄlgshultssockenLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

nan, därmed avsäga våra fäder s. k. Co-
meter, det samma sägs med kvaststjär-
nan. Obs! 1910. vill jag minnas, då gick här
hos oss fram en stor Comet. Gamliga sa-
de att "stjärnan hade en lång svans ef-
ter sig" andra sade att han hade en
kvast." Kometer har av de gamla betrak-
tats som jättecken vilka varslat om f. ex.
Krig, pest, och hunger; ja, t. o. m. "Öffertste dagen"
Ristjärna är och en sorts Comet, svansen
säges vara delad i flera så den ser ut som
ett ris, sade fäderna. Obs! "Ett tuktausris
av Gud för människors ondskan;" sade de
gamla. Jag minnes blott den Kometen, som

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431/33.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking,Härad: Uppvidinge ö landsbörd, Adress: Furåkra, nr Kräksmåla.Socken: Älgshult ö Kräksmåla, Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson,Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Älgshults socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var synlig 1910. Jag såg den några kvällen³³.
Den lycktes gå i västlig riktning, var klart
lysande och hade en väldigt stor svans.
Tre teckning nr 10. som jag minnes kameten.
Gamliga hos oss sade, att "Jä ä Bethlehems-
stjärnan, som lyske de 3 vise männen till
kristusbarnet. Vi vi ha ss många århund-
raden varit uppmunade att vända oss
till kristus, men dä ä ogjort. Nu kommer
Guds straffdammur över folken." Så sa-
de en gammal Religiös gubbe "Trak Sami-
elsson" i Ekögård, Älgshults socken. Gamla gum-
mor gingo tillhopa läste, bad och kokade
kaffe, och här väsnades värre för kameten

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:34Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking.Härad: Elfsjövidinge ö Landt. Adress: Juråkra, Kråksmåla.Socken: Ålgöult ö Kråksmåla. Berättat av: Lantbr: Nils Jansson, v.f.Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgöults socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

skull. Men rätt vad det led, så var den (34)
utanför vår synkrets, och kvinnornas nervo-
ritet med den.

Vintergatan. Den kallas av våra fäder
för "vinterbröta" eller helt enkelt för "Bröta".
Detta lysande bälte tvärs över himlaval-
vet bröddes bestå av många millioner
stjärnor men så avlägsna att vi ej kan-
na se dem med blotta ögat. "Vinter-
bröta" indelas i "Bröta" och de 2 gre-
narna. "Egentliga Bröta" från norr till
d. s. h. "Kypdelnemässoklymna". De 2 gre-
narna äro "Vintergrenen och Bringsgre-
nen." "Vinterbröta" går tvärs över himlen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:35.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl ViknerHärad: Uppvidinge ö Handbills.Adress: Furåkra - Kråksmåla.Socken: Ålgshult ö Kråksmåla.Berättat av: Lantbr. Nils Jansson m. f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811. i Ålgshult socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

från norr och åt söder. De gale fäder³⁵
na lärde mig "Läsa i Vinterbröta," så folk
pläga på hösten fråga, "Hur dan vinter
får vi?" Präst är att "Läsa i Bröta 4 nätter
vid "Olsmässe" = (den 29de juli) 3 dygn följande,
så Olsmässe natt och 3 nätter efteråt, då
är "Bröta pålitligast." Men stjärnorna, varan
Bröta består, äro då blekast, så då behövs
goa öjen te se. Jag och Farbror Nils vi
läste mycket i Vinterbröta. Vidare kan
man "läsa i bröta vid Bryn = Alla tid"
= (Natten till den 16. Augusti och 2. därpå föl-
jande nätter. Samliga gamla läste i Brö-
ta 7 nätter vid Mickael = (29de september) lika.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431: 36.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Härad: Uppvidinge ö Sandvåds. Adress: Furåkra, 2 Kräksmåla.
 Socken: Ålgö och Kräksmåla. Berättat av: Lantbr. Nils Jansson, mf.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgö och Kräksmåla.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sam vid Olsmässa. Skärnorna (= Fläckar = 36.
 na) äro då klarare, men "Så sent, so bräda
 har ändrat sej." sade fäderna och det är
 verkligen så. När man läser i "Vinterbröda"
 vänder man ansiktet mot Norr. Första
 stycket gäller från Norr räknat, "förvintren
 till Janssmässa" (Thomas Apotek. gamla alma-
 nackan.) s. v. s. 21de December. Den kommer "Julaflo-
 ket" därnäst & sen Kyn delsmässakynna".
 Den gren, som går åt höger (= mot östra sidan)
 heter "Vintergrenen" & gäller för vintren från Kyn-
 delsmässa & framåt till Vårfrudi. Fäbror Nils
 sade, "Har skobben hatt Janssmässenatt, så
 lyfter han ej på hatten förrän Vårfrudanatt."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:37.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl VikbergHärad: Uppvidinge ö Kaudbörd. Adress: Furåkra, "Kräkumåla"Socken: Ålgö å Kräkumåla. Berättat av: Lantbr. Nils Jansson, m.f.Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgö socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Obs! Noga fädernas utdrag! Tex. "Stobben katu" ⁶³⁷.
S. v. s. om det är snå på prädstubben matten till
Thomas Apostel, så kvarligger den snån till
Vårfrudag natt den 25te Mars. Alltså strängain-
ter. Obs! Vänstra = (vestra) grenen heter "Ärings-
grenen" och är samma som "Kangerbat-
ken" i Frägelstam. Fäderna sade ofta,
"När Äringsgrenen var jämn och utan
fläckar och gick med sin söra (söt-
ra) ända ner i Skogsbrynet, då blev
det ett gott och rymligt år. men när
Äringsgrenen blev kort & fläckig, så
beade det för hunger och dyr tid."
Farbror Nils Jansson berättade, att "Vinteren

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431:38.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking.
 Härad: Öpprevide och Kålleby. Adress: Furåkra, Kräkensåla.
 Socken: Älgåult i Kräkensåla. Berättat av: Lantbr.: Nils Jansson.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Älgåults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1868. var äringgrenen så sssel att han (38.
 va inte 8 talå am, men så ble lå hung-
 er 8 elände." Vidare sade Farbror. Men vint-
 ren 1869. var grenen bäll 8 klar utan
 fläckar 8 gick ner i skogshanten 8 då
 ble en sånn äring å alla slaj så f.o.m. de
 utsvultna tiggarna fick äta rojbröd
 hos oss så mycket de ville." Obs! Se vi teck-
 ning N: 11. så märka vi först "Bröta". Från "Allhelgan-
 tid" till "Thamsmässe." Sen kommer "Gulaflaket"
 från "Thamsmässe" till 20de dag jul. Tiden däremel-
 lan är återstoden fram till 2da februari, där bör-
 jar "Kyndelemässaklynnan 8 grenarna. Se blå fläck-
 arna äro fö. Mera om "Bröta" längre fram i uppteck-
 ningarna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6431:39.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Vikberg.

Härad: Uppländings & Handboads.

Adress: Furåkra, Kråksmåla.

Socken: Ålghest & Kråksmåla.

Berättat av: Landbruk: Nils Jansson, m. f.

Uppteckningsår: 1940.

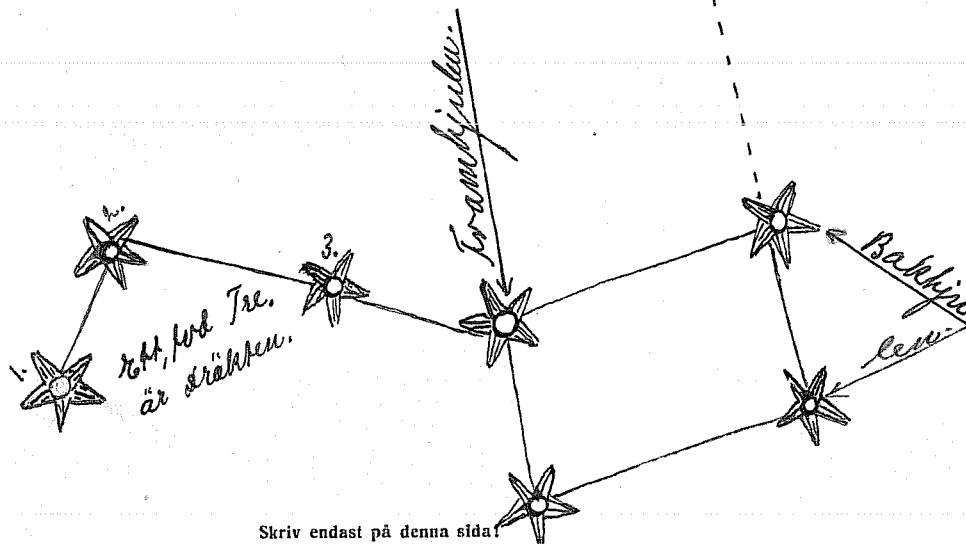
Född år 1811 i Ålghestssocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N:o 1. "Karlavagnen" eller
s.k. "Stora Björnen".

← Nordstjärnan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6431:40.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking.

Härad: Öpprevideinge & Handboärd.

Adress: Furåkra, Kråksmåla.

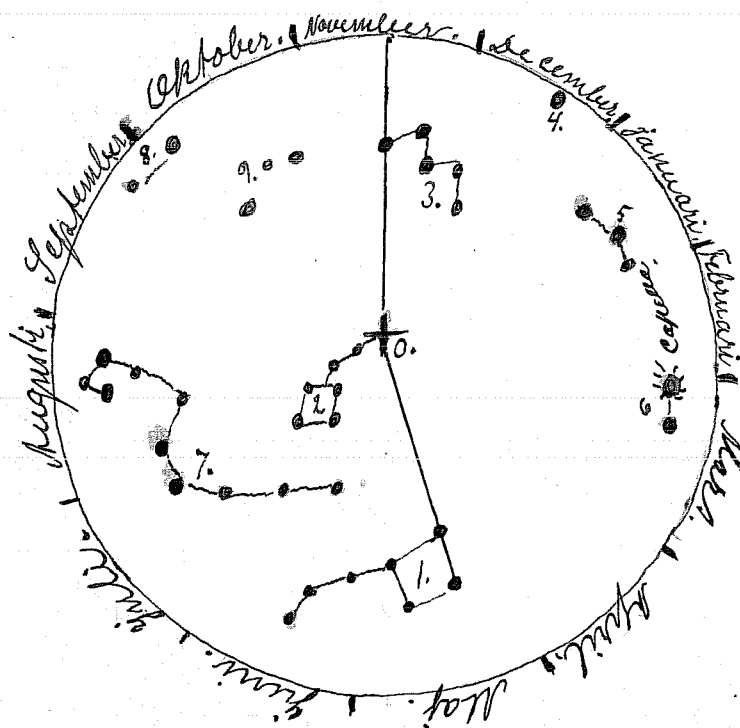
Socken: Ålgård & Kråksmåla.

Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson, m.f.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1811. i Ålgård socken.

N: 2. "Stjärning" varmed man kan lära sig att läsa tidens
Timmars på natten.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R.

M. 6431: 41.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking.

Härad: Uppsvidinge ö Handbörd: Adress: Furåkra, Kriksnåla.

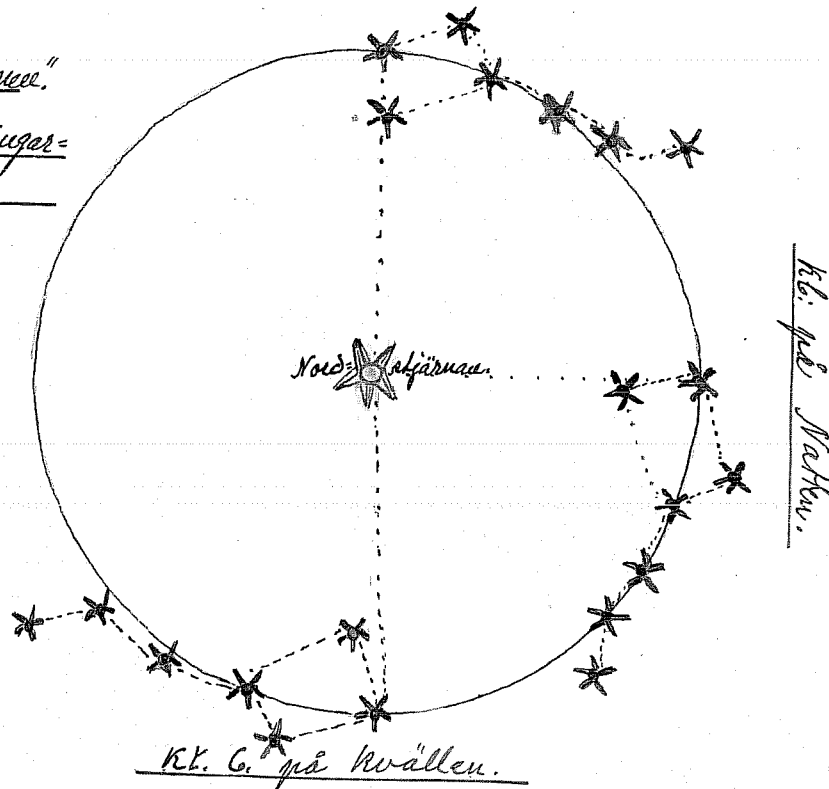
Socken: Älgshult ö Kriksnåla. Berättat av: Lantbr: Nils Jansson, m. f.

Uppteckningsår: 1940. Född år 1811 i Älgshultssocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kl. 6. på Morgonen.

N: 3. "Karlavagnen".

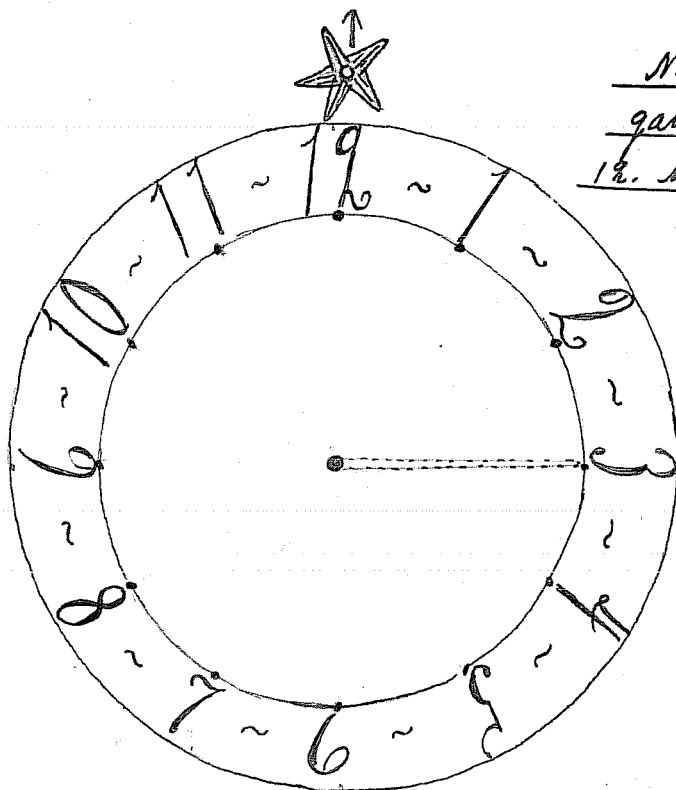
Läs i uppteckningar-
na å sid. 10!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431: 42.

Landskap: Inmäländ. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Uppvidinge ö Handbörd. Adress: Furåkra, Kråksmåla.
Socken: Ålgö och Kråksmåla. Berättat av: Rantbruk: Nils Jansson.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1911. i Ålgö och Kråksmåla.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nº 4. "Solur." Skugg-
gar från stenen visar 3.
1/2. bladet mot Norr.

ACC. N:R. M. 6431: 43.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Uppvidinge ö Handbörds.

Adress: Turåkra, "Kråksmåla."

Socken: Ålgårds ö Kråksmåla.

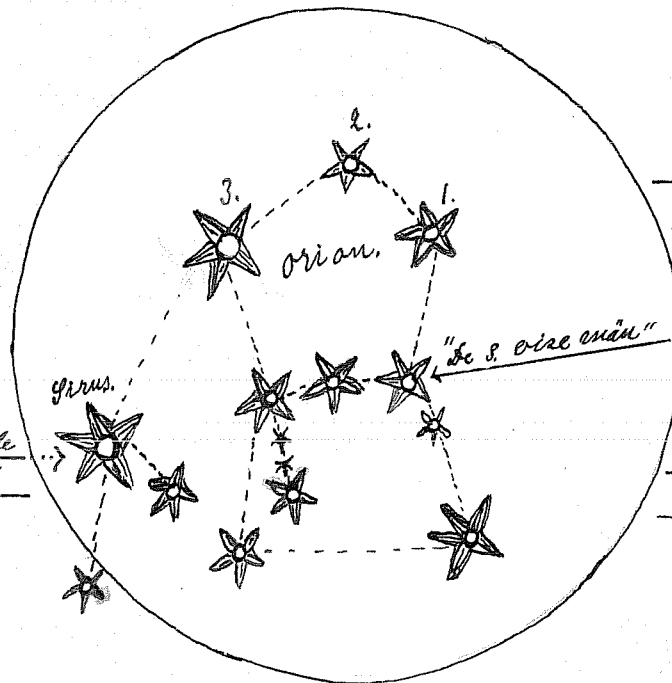
Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson, m. f.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1811. i Ålgårds socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N° 5.

Setta gräti kallade
Farbror "falkhunden."

1. 2. 3. Sen våg de 3 oise
männen for aker,
då dam ej vände
kullbaga till Herdes.

Såsom bekvinnigen
har jag och fäder-
na uppfattat dessa
stjärnor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 16. 6431:44

Landskap:

Upptecknat av: Carl Viking

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år

No 6.

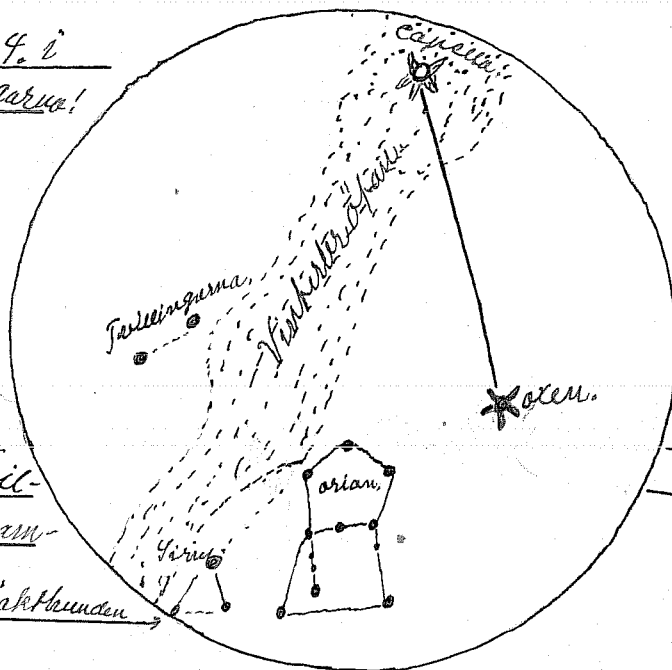
Läs a sid: 24 i

Sur beskjningarna!

Exempel för Twil-
lingarna ur en gamm-
mal almanack.

4. Jahrhundert

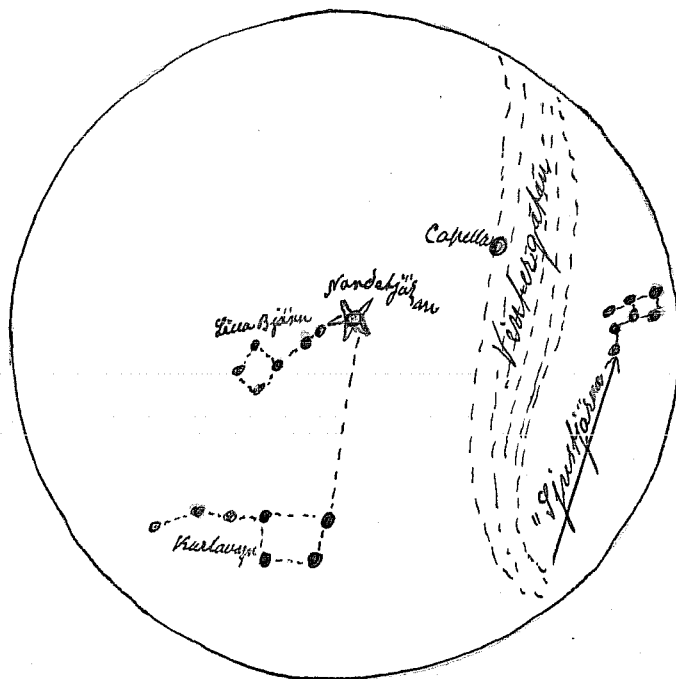
← Cymbal
får axen! Ut den
gamla skumman

ACC. N:R. M. 6431: 45.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Vikberg,
Härad: Uppvidinge & Kaudbygd. Adress: Furåkra, "Kräksmåla."
Socken: Ålgö och Kräksmåla. Berättat av: Lantbr: Nils Jansson, m. f.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1911. i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nº 7. visar oss
"Sjöstjärnans" läge.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6431: 46.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking,

Härad: Uppvidinge ö Handbörds.

Adress: Furikra, "Kräksmåla."

Socken: Ålgö, Kräksmåla.

Berättat av: Lantbr. Nils Jansson.

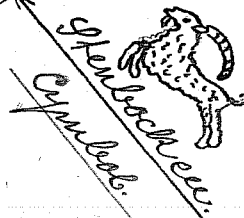
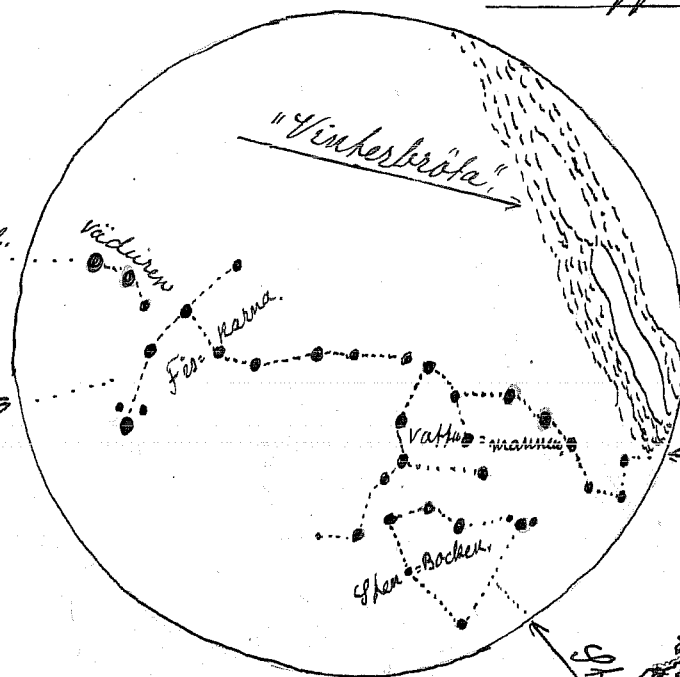
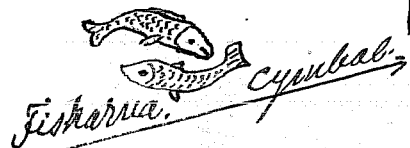
Uppteckningsår: 1940.

Född år 1811. i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N: 8. Obs! Ansiktet mot Löder!

Läs uppteckningarna sid. 22!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 6431:47.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking.

Härad: Uppvidinge ö Handbores.

Adress: Turåkra "Präksmåla.

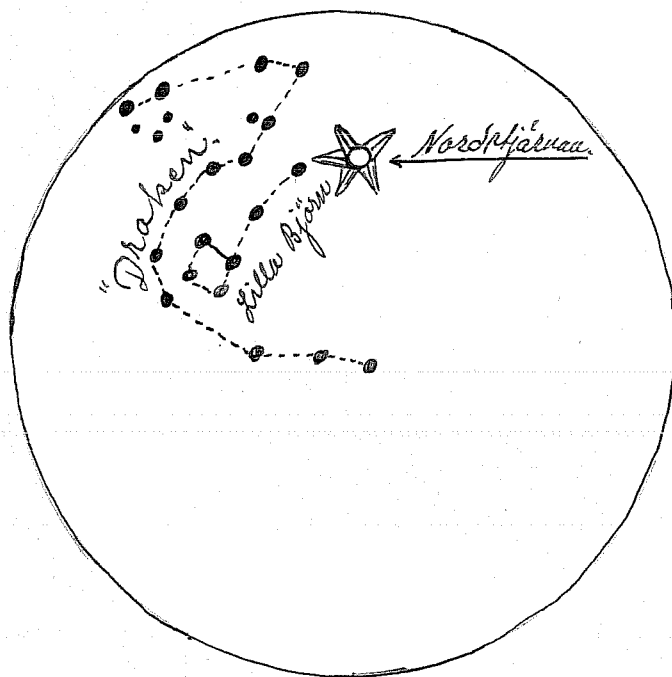
Socken: Ålgö ö Präksmåla.

Berättat av: Lantbr: Nils Jansson, m.f.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1811. i Ålgö socken.

Nº 9. "Draken" m. f. Hjärnbilder.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 6431: 48.

Landskap: Småland.

Upptecknat av:

Carl Vikberg

Härad: Öppvidinge & Handbörd.

Adress:

Furåkra, "Kråksmåla."

Socken: Alghult & Kråksmåla.

Berättat av:

Lantbruk: Nils Jansson, a. f.

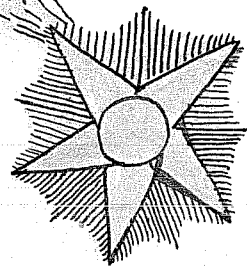
Uppteckningsår: 1940.

Född år

1811.

i

Alghults socken.

N° 10.

Ungefär, som ovanstående teckning minnes jag
den Stora Gamelen från år 1910. hos oss.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6431:49.

Landskap: Småland.

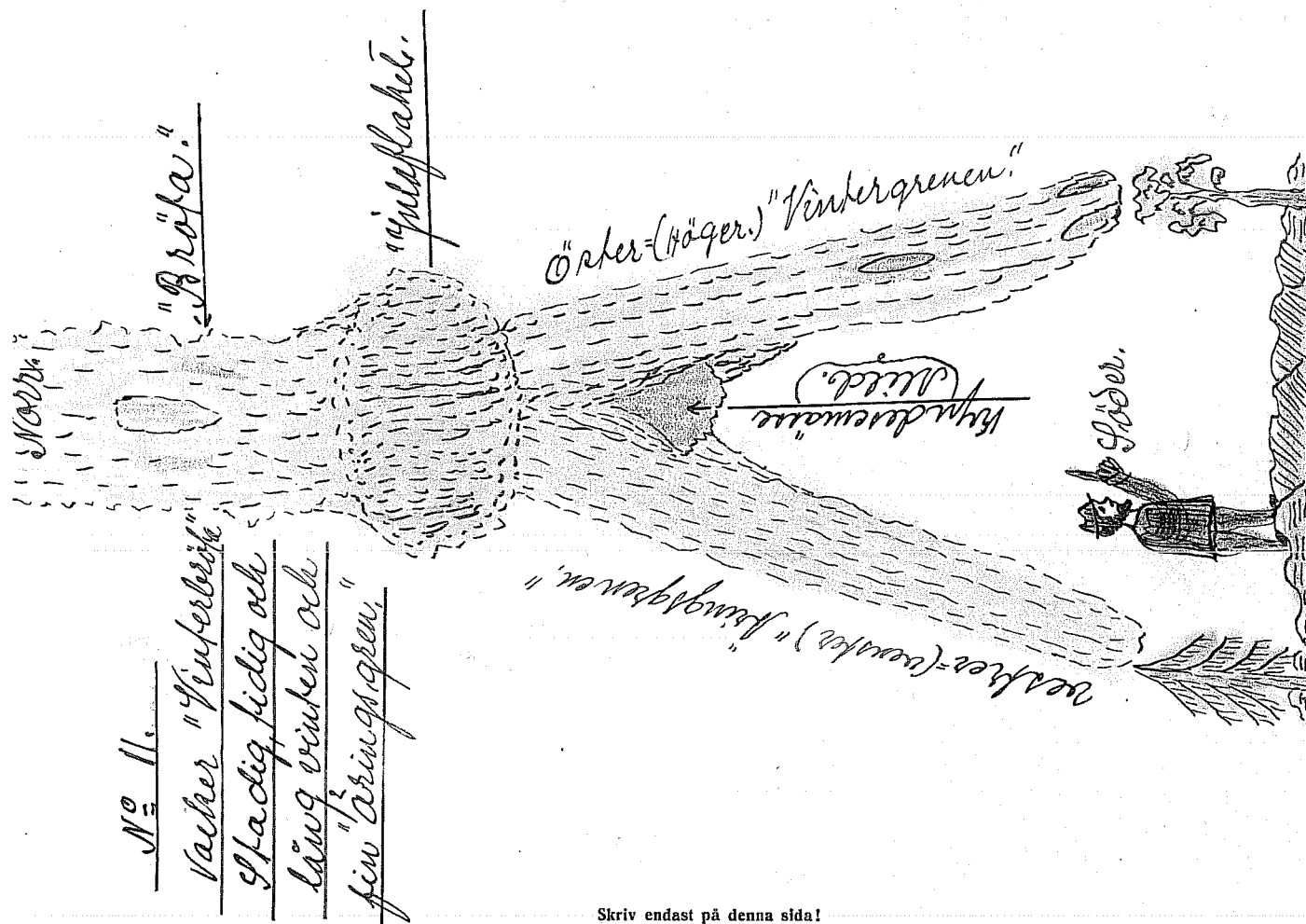
Upptecknat av: Carl Viking.

Härad: Uppvidinge ö landsbörd: Adress: Träkra, "Kråksmåla."

Socken: Ålgults ö Kråksmåla. Berättat av: Lauter, Nils Jansson en.f.

Uppteckningsår: 1940. Född år 1811 i Ålgults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!